

Vědomostní dotazník č. 2/2021

Předkládáme vědomostní dotazník zaměřený na situaci již v pátém cyklu po vysazení hormonální antikoncepce.

Kazuistika:

Klientka přichází s 5. záznamem cyklu po vysazení hormonální antikoncepce.

Je zaskočená z toho, že cykly jsou z jejího pohledu krátké, v cyklech, kde jsou známky ovulace, tak je krátká druhá fáze. V tomto cyklu si není jistá, zda vůbec k ovulaci došlo. Hlen byl nevýrazný, nevidí jednoznačný vzestup BTT.

Diskutováno, že změna času prakticky znamená měření o hodinu dříve než v předchozí dny.

Otázky klientky	Správná odpověď
1. Domnívala jsem se, že v cyklu proběhla ovulace, ale teď nevím, když BTT zase klesá - od 22. DC jsem naměřila nižší BTT. Proběhla dle záznamu v cyklu ovulace?	Ano
2. Obtížně se orientuji v hlenu, jsem schopna rozlišit jen jestli je pocit vlhka. Dá se i tak určit vrchol hlenu?	Ano
3. Manžel se domnívá, že teplotu 9. DC může označit jako špici, má pravdu?	Ne
4. Osobně vidím vzestup BTT 16. DC, je to tak?	Ne
5. Četla jsem, že délka druhé fáze vyjadřuje to, zda je cyklus v pořádku. Je délka druhé fáze totožná s tím, jaký je počet neplodných dnů po ovulaci?	Ne

Otázky k vyhodnocení cyklu	Správná odpověď
1. Podle jakého pravidla vymezíme neplodné období na začátku cyklu, a kolikátý den byl ještě poslední neplodný den na začátku cyklu?	Řídíme se pravidlem „prvních 5 dnů“ za kontroly „pravidlem minus 8“ a „hlenového příznaku“. Poslední neplodný den na začátku cyklu byl 2. DC
2. Který den v cyklu považujeme za vrchol hlenu vzhledem k ovulaci?	12. DC
3. Kdy došlo k prvnímu dni vzestupu BTT?	13. DC
4. Na jaké úrovni je linie?	36,55°C
5. Kdy byl potvrzený vzestup BTT?	16. DC
6. Kdy končí plodné období?	16. DC večer

Doplňující vědomostní otázky	Správná odpověď
1) Jak vysvětlíte pravidlo špice? Používá se pravidlo špice i v případě, pokud se naměřená BTT oproti předchozí a následující vychyluje dolů?	Měření splňuje podmínky špice tehdy, pokud by z neznámých důvodů byla hodnota minimálně o 0,2°C vyšší oproti předcházející a následující BTT a naměřená hodnota by ovlivnila výši linie. Tedy pokud se BTT vychyluje dolů, tak se o špici nejedná, naměřenou BTT počítáme mezi platná měření.
2) Jak se počítá délka druhé fáze?	Od prvního dne vzestupu BTT do posledního dne cyklu (tj. den, který předchází menstruaci). Výpočet podle vzorce: délka celého cyklu minus údaj, kdy byl první den vzestupu BTT + 1 den
3) Jakým rizikům a vedlejším účinkům na zdraví je vystavena každá uživatelka hormonální antikoncepce? Vyjmenujte alespoň 5.	Rizika a vedlejší účinky v době užívání: <ul style="list-style-type: none"> • riziko trombembolické nemoci (trombózy, poškození cév, vysoký TK, retence tekutin, embolie, mozkové příhody) • ztráta libida, získaná úzkost až deprese, • snížení imunity, náchylnost k zánětům, • poškození jater, zhoršení jaterních funkcí, • zhoršení ledvinných funkcí, • narušení metabolické rovnováhy, nedostatek vitamínu řady B, nedostatek minerálních látek, především hořčíku • riziko rozvoje rakoviny prsu, čípku • nesnášenlivost očních čoček. V případě početí možný potratový účinek, riziko mimoděložního těhotenství. Po vysazení poruchy menstruačních cyklů, poruchy plodnosti až neplodnost.
4) Jaké jsou důsledky užívání hormonální antikoncepce na menstruační cykly po jejím vysazení? Vyjmenujte alespoň 3.	Nepravidelné cykly - anovulační, cykly, cykly se zkrácenou druhou fází (luteální insuficience), cykly s intermenstruačním krvácením. Zhoršená kvalita hlenového příznaku
5) Jaké jsou mechanismy působení hormonální antikoncepce v době jejího užívání? Vyjmenujte nejméně 4.	Blokáda ovulace, omezení pohybu vejcovodů, změna kvality a výšky děložní sliznice, změna kvality hlenu hrdla děložního. Bývají nakombinované a vyblokování ovulace není 100%.

